

ТЕМА № 3

СУДЖЕННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ В ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- 1. Судження як форма думки.
Прості судження.**
- 2. Складні судження, їх види
і семантичні таблиці.**

Рекомендована література:

Войшвилло Е.К., Дегтярев М.Г. Логика. – М.: Владос, 1998. – 528 с.

Гвоздик О.И. Логика. – К.: УАВД, 1994. – 256 с.

Гвоздік О.І. Логічні числення: принципи побудови та застосування в юриспруденції. – К.: Поліграфцентр «Тат», 2003. – 300 с.

Гетманова А.Д. Учебник логики со сборником задач. – М.: Гнозис, 2010. – 365 с.

Жеребкін В.Є. Логіка. – Х.: Основа, 2006. – 256 с.

Жоль К.К. Логика для юристов. – М.: Гнозис, 2004. – 430 с.

Ивлев Ю.В. Логика. – М.: Дело, 2010. – 264 с.

Карамешева Н.В. Логіка. Підручник для студентів-правників. – Львів: ПАІС, 2000. – 252 с.

Козловський А.А. Право як пізнання: Вступ до гносеології права. – Чернівці: Рута, 1999. – 295 с.

Конверський А.Є. Логіка традиційна та сучасна. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 536 с.

Мозгова Н.Г. Логіка. Навчальний посібник. – К., 2006. .

Титов В.Д., Зархина С.Э. Историческое развитие философско-логических концепций языка права. – Х.: ФИНН, 2009. – 432 с.

Титов В.Д. та ін. Логіка. – Х.: Право, 2006. – 208 с.

Хоменко І.В. Логіка: теорія та практика. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 400с.

Щербина О.Ю. Логіка для юристів: Курс лекцій. – К.: Юридична думка, 2004. – 264 с.

1. Судження як форма думки.

Прості судження.

Судженням називається така форма мислення, яка фіксує наявність або відсутність деякої ознаки у даного предмета думки. Судження може бути або істинним, або хибним.

$S - \bar{P}$

$S - \bar{P}$

Приклади суджень:

Петренко є курсантом.

Савчук не є злочинцем.

Просте судження складається з суб'єкта, предиката і зв'язки. Суб'єкт позначається буквою S , предикат – буквою P . Зв'язка виражається словами «є» або «не є».

Перше судження має формулу: $S - P$, друге: $S - \neg P$.

2. Складні судження, їх види і семантичні таблиці.

Складні судження будуються з простих.

При цьому використовуються такі сполучники:
кон'юнкція, диз'юнкція, імплікація та еквіваленція.

Диз'юнкція може бути слабкою (нестрогою)
чи сильною (строгою).

Приклади складних суджень:

- 1) Шевчук та Порошко навчаються в університеті.
- 2) Крадіжку вчинив Шульга чи Іщук (чи обидва).
- 3) Підсудний або винен, або не винен.
- 4) Якщо Проценко вчинив грабіж, то він є злочинцем.
- 5) Якщо і тільки якщо Гусєв вчинив крадіжку, то він є злодієм.

У першому судженні використана кон'юнкція, у другому – слабка (нестрога) диз'юнкція, у третьому – сильна (строга) диз'юнкція, у четвертому – імплікація, у п'ятому - еквіваленція .

Складні судження мають такі формули:

1) $A \wedge B$; 2) $A \vee B$; 3) $A \underline{\vee} B$; 4) $A \rightarrow B$; 5) $A \leftrightarrow B$.

Питання про те, є складне судження істинним чи хибним, вирішується за допомогою так званої семантичної таблиці (таблиці істинності).

Кон'юнкція має таку таблицю:

A	B	$A \wedge B$
I	I	I
I	X	X
X	I	X
X	X	X

Таблиця слабкої (нестрогої) диз'юнкції

A	B	$A \vee B$
I	I	I
I	X	I
X	I	I
X	X	X

Таблиця слабкої (нестрогої) диз'юнкції

A	B	$A \underline{\vee} B$
І	І	І
І	X	І
X	І	І
X	X	X

Таблиця імплікації

A	B	$A \rightarrow B$
I	I	I
I	X	X
X	I	I
X	X	I

Таблиця еквіваленції

A	B	$A \leftrightarrow B$
I	I	I
I	X	X
X	I	X
X	X	I

Семантичні таблиці (таблиці істинності) складних суджень використовуються для встановлення того, є та чи інша формула логічним законом.